

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul) Rîșcani
Judecător: Gh. Mîțu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Iu. Cimpoi, I. Secieru, A. Danilov

Dosarul nr. 3ra-162/18

Î N C H E I E R E

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat, Ion Druță

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Combinatul de materiale și construcție „Macon” Societate pe acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihailiuc Natalia și Captelova Tatiana împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, intervenient accesoriu Combinatul de Materiale de Construcții „Macon” Societate pe acțiuni cu privire la anularea actului și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Combinatul de materiale și construcție „Macon” Societate pe acțiuni și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 28 aprilie 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 15 decembrie 2014 Natalia Mihailiuc și Tatiana Captelova au depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, intervenient accesoriu Combinatul de Materiale de Construcții „Macon” SA cu privire la anularea actului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 11 septembrie 2013 la SA „Macon” s-a produs un accident de muncă mortal, victima fiind Captelov Victor, tatăl reclamantei Mihailiuc Natalia și soțul Tatianei Captelova.

Susțin, că conform procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă nr.585 din 08 octombrie 2013 au fost găsiți vinovați de producerea accidentului de muncă doar SA „Macon” prin faptul că nu a păstrat locul producerii accidentului de muncă intact, nu a anunțat imediat Inspecția Muncii despre faptul producerii accidentului de muncă mortal din data de 11 septembrie 2014 ora 23:30. Adăugător s-a stabilit cauza producerii accidentului de muncă legată de „lacune în organizarea locurilor de muncă”, exprimate prin faptul că șeful de schimb Moloșnic Andrei știind că lucrătorul Captelov V. s-a întors la locul de muncă pentru a scoate din cuptor două vagonete, nu a controlat îndeplinirea lucrărilor, și a plecat acasă.

Ulterior, SA „Macon” s-a adresat către Inspecția Muncii cu o cerere de a

efectua o cercetare suplimentară pe acest caz sub pretextul că au fost găsite noi dovezi video „care pot completa circumstanțele producerii acestuia. Pârâtul a dispus o cercetare suplimentară, însă de fapt tot accentul s-a pus pe rezultatele ulterioare a unei expertize penale. Datorită acestei expertize dubioase primul proces verbal de cercetare a accidentului de muncă a fost anulat și la data de 13 octombrie 2014 fiicei decedatului i-a fost adus la cunoștință noul proces verbal de cercetare a accidentului de muncă pe cazul tatălui său unde deja s-a inversat vinovăția, găsindu-se vinovat de producerea accidentului de muncă însăși decedatul.

Invocă reclamantii, că argumente procedurale pentru anularea celui de-al doilea proces verbal este faptul că Inspecția Muncii în acest proces verbal citează însăși constatările făcute în raportul de expertiză și indirect în partea descriptivă indică că datorită constatărilor făcute de expertiza judiciară nr. 1400/14 din 11.08.2014 ei își anulează primul său proces-verbal și cad de acord cu această expertiză, care stabilește absolut contrariul celor constatate prin primul proces verbal de cercetare a accidentului de muncă. Conform legislației, însă, competența pentru cercetarea și stabilirea vinovăției pentru accidente de muncă grave și mortale este atribuită numai Inspecției Muncii, ceea ce este expres stipulat în punctul 14 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 2005.

Astfel, Inspecția Muncii în mod indirect își recunoaște incompetența specialiștilor săi și dă undă verde pentru modificarea contrară legii a competenței de cercetare a accidentelor de muncă grave și mortale atribuite doar Inspecției Muncii. Or, Inspecția Muncii în acest al doilea proces-verbal se bazează doar pe cele ce a stabilit expertiza judiciară nr. 1400/14 din 11 august 2014 neinvocând careva noi probe descoperite direct de Inspecția Muncii sau careva probe care pârâtul a scris în scrisoarea către Inspecția Muncii prin care au cerut numirea unei cercetări suplimentare chiar din contra citează multe pasaje din raportul de expertiză nr.1400/14 din 11 august 2014 în al doilea proces-verbal.

Indică că argumentele ce țin de netemeinicia acestui al doilea proces verbal sunt:

Modalitatea inexplicabilă de efectuare a expertizei pentru constatarea cauzei producerii accidentului de muncă și a circumstanțelor care au favorizat producerea accidentului de muncă după scurgerea a 11 luni din momentul accidentului, fără ca locul accidentului, mecanismele tehnice să rămâne intacte. Or, Inspecția Muncii nu a fost informată imediat despre accidentul mortal produs la 11 septembrie 2013 precum și că locul producerii accidentului de muncă, echipamentul tehnic nu a fost păstrat intact, constatări făcute însăși de Inspecția Muncii prin primul proces verbal de cercetare a accidentului de muncă. Circumstanțele sunt contrare prevederilor pct. pct. 7 și 8 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă.

Astfel, adevărul obiectiv despre circumstanțele în care s-a produs accidentul de muncă și cauza acestuia deja nu mai pot fi descoperite, având în vedere că o defecțiune tehnică poate fi reparată și în termen de 10, 20, 30 minute, iar pârâtul nu a menținut situația reală în care s-a produs accidentul de muncă; ori accidentul de muncă s-a produs la data de 11 septembrie 2013 ora aproximativă - 23:30, iar

informația despre accident a fost comunicată doar la data de 12 septembrie 2013 ora 15:00 astfel ei aveau posibilitatea reală de a repara orice defecțiune tehnică la echipamentul său dacă era nevoie.

Depășirea atribuțiilor sale de către experții judiciari atunci când au decis chiar și asupra vinovăției persoanelor implicate în accidentul de muncă. Or, aceste constatări cum s-a mai menționat o poate face doar Inspecția Muncii, iar experții contrar legislației constată că vinovat în producerea accidentului de muncă se face însăși accidentatul deoarece și-a expus viața în pericol „fiind amplasat într-un sector cu pericol avansat de accidentare”.

Inspecția Muncii citează în cadrul procesului verbal fraza din raportul de expertiză nr. 1400/14 din 11.08.2014 care spune „circumstanțele care au cauzat producerea accidentul a fost blocarea necorespunzătoare a deplasării vagonetelor cu cărămizi, până la traversarea de către operator a șinelor de cale ferată, pe sectorul dat. La efectuarea examinării în teren din 07.08.2014, la locul producerii accidentului de muncă nominalizat, nu au fost stabilite careva deficiențe în funcționarea mecanismului de tragere.

Nu este posibil de a lua o decizie asupra unui fapt întâmplat cu 11 luni în urmă cu date și informații actuale spunând că mecanismele lucrează ideal ori acesta într-adevăr poate fi apreciat doar la ziua acestor constatări adică la data de 07.08.2014, dar nu și cu referire la momentul producerii accidentului de muncă. Or, consideră că deficiențe în mecanismul de tragere erau însă de stabilit adevărul obiectiv nu mai este posibil din cauza încălcărilor comise de angajator și menționată la primul punct.

Nu este clar, cum dar o vagonetă a început deplasarea fără acționarea butonului de tragere. Invocă, că apare presupunerea că totuși cineva a apăsă acest buton care a tras vagonul cu cărămidă sau că în acest mecanism de tragere totuși la acel moment careva deficiențe tehnice existau, dar care au fost înlăturate de angajator până la sesizarea Inspecției Muncii.

Un alt argument pentru anularea procesului verbal invocat de reclamantii, este că la această expertiză nu fost prezenți nici reprezentanți ai Inspecției Muncii și nici ai familiei decedatului, mult ca atât ei nici măcar nu au fost informați despre însăși faptul că va fi o expertiză.

Nu este clar din ce cauza în primul proces-verbal de cercetare a accidentului de muncă unica persoană găsită vinovată a fost șeful de schimb Moloșnic A., el știind că lucrătorului Captelov V. i-a rămas să scoată două vagonete din sobă a plecat acasă înainte de vreme fără a controla lucrările făcute de Captelov V., iar deja în al doilea proces verbal de cercetare a accidentului de muncă această încălcare gravă a obligațiilor de muncă a șefului de schimb în mod paradoxal îi este iertată și este găsit vinovat sută la sută doar accidentatul Captelov V.

La data de 20 octombrie 2014 la sediul pârâtului a fost înregistrată o cerere prealabilă prin care a fost cerută anularea procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă nr.582/2 din 3 octombrie 2014. Inșă, abia la data de 21 noiembrie 2014, prin răspunsul nr. 1520, pârâtul Inspectoratul de Stat al Muncii a refuzat satisfacerea cererii, ca fiind una neîntemeiată.

Prin urmare, reclamantii solicită anularea procesului-verbal de cercetare a accidentului de muncă nr. 582/2 din 03 octombrie 2014, emis de Inspectoratul de

Stat al Muncii și încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 28 aprilie 2017, acțiunea a fost admisă parțial. A fost anulat în totalitate procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă nr. 582/2 din 03 octombrie 2014, emis de Inspectoratul de Stat al Muncii. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.148, 151-156).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, a fost respins apelul declarat Combinatul de materiale și construcție „Macon” Societate pe acțiuni și a fost menținută hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 28 aprilie 2017 (f.d.186, f.d.187-201).

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 15 decembrie 2017, în termenul prevăzut de lege, Combinatul de materiale și construcție „Macon” Societate pe acțiuni a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017 și a hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 28 aprilie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii înaintate.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond superficial au examinat cauza, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, au aplicat eronat normele de drept material.

La 21 februarie 2018 intimata Mihailiuc Natalia prin intermediul avocatului Alexandru Bot a prezentat referință pe marginea recursului declarat de SA „Macon”, solicitând declararea acestuia inadmisibil.

La 27 februarie 2018 a prezentat referință și Inspectoratul de Stat al Muncii, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a RM consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Combinatul de materiale și construcție „Macon” Societate pe acțiuni nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor judecătorești recurate.

Colegiul reține că, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, iar recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului, invocate în speță, sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Combinatul de materiale și construcție „Macon” Societate pe acțiuni ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Combinatul de Materiale și Construcție „Macon” Societate pe acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță